

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Základní škola Opava, Edvarda Beneše 2

Zpracovala Mgr. Eliška Drápelová

1 Minimální preventivní program pro školní rok 2023/2024

1.1 Popis aktuálního stavu

Ve školním roce 2022/2023 pedagogové nadále zaznamenávali tendenze žáků k porušování stanovených pravidel i školního řádu. Dbali na důsledné dodržování zákazu užívání mobilních telefonů, jenž se stal součástí dokumentu v nedávné době. Zvýšená míra absence žáků na odpoledním vyučování a pozdní omlouvání těchto hodin rodiči rovněž vedlo ke změně ve školním řádu v části IV. Ustanovení pro zákonné zástupce žáků (bod 7). Dále pokračovalo náročné začleňování nových žáků z řad cizinců, zejména z Ukrajiny, a práce na jejich výukovém plánu.

Dlouhodobě se projevují problémy ve vztazích mezi žáky. Mají potíže s komunikací mezi sebou, nerespektují jiné osoby, jsou méně empatičtí a jiní na druhou stranu více přecitlivělí k záležitostem, které se týkají jejich osoby. Často reagují neadekvátně na danou situaci, disponují nižší frustrační tolerancí.

Zdrojem pro analýzu aktuální situace byly tyto podklady:

- evaluace preventivních aktivit z předchozích let,
- šetření a diagnostika externích odborníků (PPP, SVP),
- zpětná vazba od rodičů z třídních schůzek a konzultačních hodin,
- informace získané při pohovorech s třídními učiteli,
- podněty od pedagogů a výsledky jejich monitorování,
- informace ze schránky důvěry,
- závěry z jednání školního parlamentu,
- mapování a monitorování rizikových míst ve škole,
- výskyt konkrétních projevů rizikového chování,
- konzultace pracovníků školního poradenského pracoviště s žáky.

1.2 Cíle minimálního preventivního programu

Vzhledem k tomu, že cíle jsou již uvedeny ve školní preventivní strategii, výstupem z výše uvedené analýzy je pět následujících krátkodobých cílů pro rok 2023/2024:

- zlepšení klimatu tříd se zaměřením na komunikaci a toleranci mezi žáky,
- předcházení projevům agrese,
- zabráňování vandalismu,
- předcházení šikaně a kyberšikaně,
- zamezování užívání návykových látek.

1.3 Návrh realizace

1.3.1 Aktivity pro žáky

Programy specifické primární prevence v rámci výuky:

6. ročník

- Jeden svět (Člověk v tísni),
- Nechte mě bejt (šikana),
- Nenič své chytré tělo (zdravý životní styl),

7. ročník

- Jeden svět (multikulturalita - Člověk v tísni),
- osobní bezpečí,
- Sami (poruchy příjmu potravy),

8. ročník

- Jeden svět (lidská práva - Člověk v tísni),
- osobní bezpečí,
- Řekni drogám ne (návykové látky),
- dokumentární filmy o drogách,
- Na hraně (manipulace),

9. ročník

- Jakub (domácí násilí),
- Mezi nimi (HIV, AIDS).

Pedagogové průběžně podporují rozvoj žáků v oblasti osobního bezpečí (pravidelné poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví, řešení krizových situací a konfliktů apod.).

Do náplně hodin občanské a etické výchovy se dle potřeby a probíraných témat zařazují dokumentární filmy projektu Jeden svět (multikulturní výchova, tolerance aj.).

Programy nespecifické primární prevence v rámci výuky:

1. ročník

- lyžařský kurz,
- škola v přírodě,

2. ročník

- lyžařský kurz,
- plavecký kurz,
- škola v přírodě,

3. ročník

- plavecký kurz,
- škola v přírodě,

4. ročník

- škola v přírodě,

5. ročník

- škola v přírodě,
- lyžařský kurz,

6. ročník

- cyklistický kurz,

7. ročník

- lyžařský kurz,

8. ročník

- vodácký kurz.

Účinnost působení nespecifické primární prevence doplňují projektové dny školy, jichž se účastní všichni pedagogičtí pracovníci i žáci školy a jsou projektovány tak, aby odpovídaly úrovni kompetencí žáků jednotlivých ročníků. Podporují rozvoj spolupráce dětí nejen v rámci třídy, ale i setkávání a kooperaci skupin starších jedinců s mladšími spolužáky napříč ročníky. Jedná se o následující akce:

- Den jazyků,
- Vánoční dílny,
- Velikonoce všemi smysly,
- Den Země,
- Den dětí,
- Branný den,
- Sportovní den.

Množství dětí také navštěvuje kroužky a akce školní družiny a školního klubu.

Programy specifické primární prevence ve spolupráci s externími subjekty:

1. ročník

- Osobní bezpečí (Městská policie Opava),

2. ročník

- Osobní bezpečí (Městská policie Opava),
- Den prevence (Slezská univerzita v Opavě),

3. ročník

- Osobní bezpečí (Městská policie Opava)

4. ročník

- Dopravní výchova (Městská policie Opava),
- Světový den bez tabáku (Městská policie Opava),
- Bezpečně onlinem (Police ČR),

5. ročník

- Hasík CZ (HZS Opava),

6. ročník

- Duševní zdraví (ZÚ Ostrava)

7. ročník

- Světový den boje s AIDS (Magistrát města Opavy)
- Hasík CZ (HZS Opava),

8. ročník

- Anorexie, bulimie, obezita, bigorexie a ortorexie (HELP P3 – Slezské gymnázium Opava),

9. ročník

- Trestná činnost dětí a mládeže (Městská policie Opava),
- Anorexie, bulimie, obezita, bigorexie a ortorexie (HELP P3 – Slezské gymnázium Opava),
- Poskytování první pomoci (Střední zdravotnická škola Opava),
- Právní vědomí (Probační a mediační služba),

Programy nespecifické primární prevence ve spolupráci s

externími subjekty:

4. ročník

- Adaptační kurz (vztahy v novém kolektivu – Centrum inkluze),

6. ročník

- Adaptační kurz (vztahy v novém kolektivu – Centrum inkluze),

Adaptační kurzy jsou součástí projektu školy s názvem „V pohodě ve škole i na ledě“, jenž

získal podpůrnou dotaci v rámci programu „Podpora aktivit v oblasti prevence rizikových projevů chování dětí a mládeže pro školní rok 2023/2024“.

Na základě průběžného vyhodnocování minimálního preventivního programu, aktuální situace a výskytu rizikového chování budou programy uskutečňovány také v jiných než výše uvedených ročnících. Aby byly aktivity primární prevence účinné, je zapotřebí přizpůsobovat programy aktuální situaci v průběhu celého školního roku. Totéž platí také o monitorování, provádění sociometrického šetření a diagnostice v konkrétní třídě, kde se vyskytne problém, jenž je nutno řešit (např. s pomocí odborníka z pedagogicko psychologické poradny).

1.3.2 Aktivity pro pedagogy

Podle aktuální nabídky kurzů budeme dále rozvíjet kompetence všech členů pedagogického sboru v oblasti primární prevence na školeních se souhrnným názvem Sborovna. Samozřejmostí je pak také individuální vzdělávání v rámci DVPP.

Školní metodikové prevence budou sledovat aktuální situaci ve škole a podle potřeby se vzdělávat v oblasti prevence výskytu rizikového chování prostřednictvím schůzek metodiků prevence v pedagogicko-psychologické poradně a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

1.3.3 Aktivity pro zákonné zástupce

Jak je již uvedeno ve školní preventivní strategii, je velmi přínosné zapojení rodičů do školních akcí. Dále budou zákonné zástupci v průběhu třídních schůzek, konzultačních hodin a také prostřednictvím webových stránek školy seznámeni s nabídkou spolupráce se školním poradenským pracovištěm a následujícími dokumenty:

- školní řád,
- školní preventivní strategie,
- plán řešení šikaný (školní program proti šikanování),
- minimální preventivní program,
- Seznam se bezpečně 1,
- Seznam se bezpečně 2,
- Drogyn trochu jinak (interaktivní program).

Podle aktuální situace budou výše uvedené dokumenty doplňovány o nové informace z oblasti primární prevence.